

A. B.

Odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady fizyczne a odpowiedzialność z ogólnych przepisów na gruncie ogólnych warunków dostaw

Palestra 8/6(78), 65

1964

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W nrze 3 (marzec 1964) „Przeglądu Ustawodawstwa Gospodarczego” znajdujemy dwugłos w sprawie odpowiedzialności z tytułu rękojmi za wady fizyczne.

W artykule pt.:

Odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady fizyczne a odpowiedzialność z ogólnych przepisów na gruncie ogólnych warunków dostaw

Bronisław Walaszek przeprowadza analizę stosunku art. 331 § 1 k.z. do przepisów § 2 tegoż artykułu. Autor uważa, że krótkie terminy przewidziane przez kodeks zobowiązań do dochodzenia roszczeń z tytułu rękojmi dotyczą tylko roszczeń wymienionych w art. 331 § 1, a więc roszczeń o obniżenie ceny, o dostarczenie przedmiotów niewadliwych, odstąpienie od umowy oraz o odszkodowanie za szkody spowodowane zawarciem umowy lub przyjęciem rzeczy wadliwych.

Natomiast jeśli chodzi o wszelkie inne szkody przewidziane w art. 331 § 2, to ze względu na to, że przyznanie odszkodowania zależne tu jest od winy sprzedawcy, należy je traktować według zasad ogólnych przewidzianych w art. 239 k.z. i stosować ogółem 10-letni termin przedawnienia. Ten sam wniosek należy wysnuć z ogólnych warunków dostaw, gdyż postanowienia w nich zawarte są analogiczne do przepisów k.z.

Poza argumentami teoretycznymi autor na poparcie swego stanowiska powołuje względy praktyczne, mianowicie to, że w obrocie uspołecznionym należyte wykonanie umów wykracza poza interesy stron, leży bowiem w ogólnym interesie narodowym, dotyczącym całej gospodarki narodowej.

W związku z tym autor cytuje wytyczne nr 2/58 Kolegium GKA z 17.IV.1958 r. w sprawie odpowiedzialności dłużnika obrotu uspołecznionego za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań, które przy omawianiu okoliczności ekskulpacyjnych powołuje się właśnie na art. 239 k.z.

Przeciwny pogląd wypowiada J. Mayzel w ogłoszonym w tymże nrze PGU artykule pt.:

Terminy prekluzji z art. 331 § 2 K. Z.

J. Mayzel jest zdania, że przepis art. 331 jest w stosunku do art. 239 k.k. przepisem szczególnym, gdyż art. 239 k.k. określa odpowiedzialność dłużnika za wszelką szkodę wynikłą z niewykonania lub nienależytego wykonania umowy. Dlatego też wszędzie tam, gdzie chodzi o odpowiedzialność z tytułu rękojmi, zastosowanie musi mieć art. 331, i to zarówno § 1, jak i § 2, wobec czego do wszystkich roszczeń z tytułu rękojmi mają zastosowanie krótkie terminy prekluzji przewidziane dla tych roszczeń.

Autor dokonuje analizy porównawczej przepisów prawa ZSRR, NRD, Czechosłowacji i Węgier, a także NRF i Szwajcarii. Z analizy tej wynika, że w wymienionych krajach żadne odszkodowanie z tytułu rękojmi po upływie terminów prekluzyjnych nie może być dochodzone. Autor nie widzi powodów, dla czego u nas należałoby przyjąć inne zasady, tym bardziej że nie wynikają one z tekstu obowiązujących w Polsce przepisów.